

<p>نام درس: بیماری های شایع نوزادان و کودکان و طرق پیشگیری از آن در ایران تعداد واحد: ۲ واحد نوع واحد: نظری مقطع و رشته تحصیلی: کاردانی بهداشت خانواده دروس پیشنیاز یا همزمان: ندارد تلفن داخلی دفتر: ۲۵۸۰ ساعات حضور در دفتر: شنبه ها ۱۰-۱۲</p>	<p>مدرس: دکتر مینا جوزی مسئول درس: دکتر مینا جوزی Email: minajouzi@gmail.com مکان کلاس: شماره روز کلاس: سه شنبه ها ۱۶:۴۰ - ۱۴:۵۵ و ۱۴:۴۵ - ۱۳ تاریخ امتحان میان ترم: تاریخ امتحان پایان ترم:</p>
--	---

مقدمه:

از آنجا که شاخص های مرگ و میر نوزادان و کودکان از جمله شاخص های توسعه هر کشوری است، دانشجویان با گذراندن این درس با اهمیت مراقبت نوزاد و افتراق نوزاد بیمار از سالم و بیماری هایی که سلامت نوزادان را تهدید می کند و موارد در معرض خطر که نیاز به توجه بیشتری دارند آشنا شده و قادر خواهند بود کودکان را از نظر رشد و نمو و تغذیه آنها با شیر مادر تا شروع تغذیه کمکی و ادامه آن تا سالهای کودکی پایش کنند. دانشجو با شناسایی شایعترین علل مرگ و میر کودکان و تشخیص عفونت های دستگاه تنفسی، گوارش، ادراری، جلدی و عصبی کودکان جهت پیشگیری این بیماری ها و دیگر بیماری هایی که کودک را مستعد ابتلا می کند در راستای کاهش مرگ و میر اقدام می نماید.

هدف کلی:

آگاهی از بیماری های شایع نوزادان و کودکان، توانایی تشخیص علائم غیر طبیعی در یک کودک، توانایی تشخیص ضرورت های ارجاع کودکان بیمار به مراکز بالاتر، توانایی ارائه توصیه های بهداشتی به خانواده کودک بیمار، توانایی شرکت در ارائه خدمات به کودکان بیمار.

اهداف رفتاری:

در پایان دوره از دانشجویان عزیز انتظار می رود:

- ۱- نوزاد سالم را تعریف کرده و مشخصات آن را بیان کند.
- ۲- مراقبت های بعد از تولد نوزادان سالم را توضیح دهد.
- ۳- در مورد انواع حاملگی های پرخطر و تاخیر رشد داخل رحمی، مطالب مناسبی را ارائه دهد.
- ۴- بزرگان نوزادی (هیپر بیلی روبینمی غیر مستقیم) را توضیح دهد.

- ۵- ۴ مشخصه زردی فیزیولوژیک را بیان کند.
- ۶- راههای درمان زردی فیزیولوژیک را نام ببرد.
- ۷- سندرم دیسترس تنفسی یا بیماری غشاء هیالین را همراه با علائم و تظاهرات بالینی و درمان به طور کامل شرح دهد.
- ۸- انواع بیماری های عفونی را در نوزادان بیان کند (سپتی سمی، عفونت های اطراف ناف، افتالمی نوزادی، برفک دهانی).
- ۹- عفونتهای TORCH را نام برده و شرایط پیشگیری و درمان آنها را توضیح دهد.
- ۱۰- مشکلات بند ناف را در نوزاد بیان کرده و راههای پیشگیری و درمان آنها را توضیح دهد.
- ۱۱- ناهنجاری های مادرزادی، ارثی و صدمات زایمانی را در نوزادان شرح دهد.
- ۱۲- مراحل و جنبه های مختلف و عوامل موثر بر رشد و تکامل کودکان را بیان کند.
- ۱۳- روش صحیح تغذیه با شیر مادر (مزایای تغذیه با شیر مادر، شرایط شیردهی موفق) و تغذیه تکمیلی را به طور کامل شرح دهد.
- ۱۴- عفونت های تنفسی دوران کودکی (پنومونی، سندرم کروپ) را همراه با راهنماهای مراقبت در منزل بیان کند.
- ۱۵- شایعترین علل مرگ و میر و ابتلا در نوزادان، بیماری ها و عوامل تهدید کننده سلامت نوزادان را شرح دهد.
- ۱۶- اصول زیربنایی مراقبت از نوزادان را نام ببرد.
- ۱۷- شایعترین علل مرگ و میر و ابتلا در شیرخواران را بیان کند.
- ۱۸- بیماری ها و عوامل تهدید کننده سلامت کودکان را توضیح دهد.
- ۱۹- عوامل وقفه در رشد و نمو (شاخص ها، عوامل ایجاد کننده، علائم بالینی، پیشگیری) را شرح دهد.
- ۲۰- عفونت های شایع در شیرخواران و کودکان نوپا (عفونت های دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی، بیماری های CNS) را توضیح دهد.
- ۲۱- انواع کم خونی ها را نام برده و علل و راههای پیشگیری و درمان آنها را بیان کند.
- ۲۲- اختلالات دستگاه گوارشی به خصوص بیماری های اسهالی در کودکان (انواع اسهال و درمان آنها) را شرح دهد.
- ۲۳- مراقبتهای و نحوه برخورد با اورژانس های کودکان و حوادث شایع دوران کودکی (آپاندیسیت، انواژیناسیون، خونریزی گوارشی، غرق شدگی، مننژیت، سوختگی) را توضیح دهد.
- ۲۴- بیماری های شایع سیستم ادراری در کودکان (عفونت مجاری ادراری، ناهنجاری های مادرزادی سیستم ادراری، سنگ های ادراری) را شرح دهد.
- ۲۵- بیماری های شایع پوستی در کودکان را توضیح دهد.
- ۲۶- نحوه برخورد صحیح در مشکلات رفتاری، اجتماعی روانی کودکان را توضیح دهد.
- ۲۷- اصول زیربنایی مراقبت از کودکان و انجام کمک های اولیه در موارد ضروری را بیان کند.

<p>روش تدریس: سخنرانی با کمک وسایل آموزشی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی.</p> <p>وسایل آموزشی: جزوه آموزشی، کتاب درسی، وایت بورد، ویدئو پروژکتور.</p>
<p>فعالیت‌های فراگیران:</p> <p>۱- حضور فیزیکی به موقع و فعال در تمام جلسات درس</p> <p>۲- شرکت در پرسش و پاسخ (پیش آزمون و پس آزمون) و بحث گروهی</p> <p>۳- پاسخ به سوالات درسی مطرح شده در کلاس جهت جستجوی علمی - پژوهشی</p> <p>۴- استفاده از منابع و یافته های پژوهشی جدید در تهیه تکالیف</p>
<p>روش ارزشیابی:</p> <p>میان ترم: ۵ نمره از ۲۰   پایان ترم: ۱۵ نمره از ۲۰</p> <p>فعالیت پژوهشی در قالب ترجمه یک مقاله علمی پژوهشی: ۱ نمره علاوه بر ۲۰</p> <p>فعالیت های کلاسی در قالب پاسخ به سوالات مطرح شده و کنفرانس های کلاسی: هر کدام ۰/۱ نمره علاوه بر ۲۰</p>
<p>منابع اصلی درس:</p> <p>۱- کتاب جامع بهداشت عمومی، تالیف اساتید دانشگاههای علوم پزشکی کشور، جلد ۲ و ۳، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ.</p> <p>۲- بیماریهای شایع نوزادان و کودکان، تالیف مینا جوزی، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد، ۱۳۸۵.</p>

جدول زمان بندی درس بیماریهای شایع نوزادان و کودکان و طرق پیشگیری از آن در ایران

نیمسال اول سال تحصیلی ۹۶-۹۷

تاریخ	رئوس مطالب
۹۶/۶/۲۸	معرفی طرح درس، مشخصات و تعریف نوزاد سالم
۹۶/۷/۴	مراقبت های بعد از تولد نوزادان
۹۶/۷/۱۱	حاملگی های پرخطر، تاخیر رشد داخل رحمی، یرقان نوزادی (هیپر بیلی روبینمی غیر مستقیم) مشخصات زردی فیزیولوژیک، درمان زردی فیزیولوژیک
۹۶/۷/۱۸	سندرم دیسترس تنفسی یا بیماری غشاء هیالین، علایم و تظاهرات بالینی و درمان، بیماری های عفونی، سپتی سمی، عفونت های اطراف ناف، افتالمی نوزادی، برفک دهانی
۹۶/۷/۲۵	TORCH، مشکلات بند ناف، ناهنجاری های مادرزادی، ارثی و صدمات زایمانی (شکاف لب و شکاف کام، نقایص دیواره شکم، هیپوسپادیاس و اپی سپادیاس، اسپینایفیدا، آنانسفالی، میکروسفالی، هیدروسفالی، آنسفالوسل، فتق مادرزادی دیافراگم، انسداد مجاری گوارشی، صدمات زایمانی)
۹۶/۸/۲	مراحل و جنبه های مختلف رشد و نمو کودک، مبانی و عوامل موثر بر رشد و تکامل، تغذیه با شیر مادر و تغذیه تکمیلی،

مزایای تغذیه با شیر مادر، شرایط شیردهی موفق		
بیماری های تنفسی در کودکان با تاکید بر عفونت های تنفسی (پنومونی، سندرم کروپ، راهنماهای مراقبت در منزل)	۹۶/۸/۹	۷
شایعترین علل مرگ و میر و ابتلا در نوزادان، بیماری ها و عوامل تهدید کننده سلامت نوزادان شامل: وزن هنگام تولد (HBW-LBW)، سن جنینی (Premature - Post mature)، ناهنجاری های شایع مادرزادی در نوزادان، بیماری های کروموزومی و ژنی نوزادان، تشنج نوزادی و عوامل ایجاد کننده آن، هیپوترمی و هیپوترمی نوزادان، یرقان نوزادی، اصول زیربنایی مراقبت از نوزادان	۹۶/۸/۱۶	۸
شایعترین علل مرگ و میر و ابتلا در شیرخواران، بیماری ها و عوامل تهدید کننده سلامت شامل: وقفه در رشد و نمو (شاخص ها، عوامل ایجاد کننده، علایم بالینی، پیشگیری)	۹۶/۸/۲۳	۹
عفونت های شایع در شیرخواران و کودکان نوپا: عفونت های دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی، بیماری های CNS، کم خونی ها	۹۶/۸/۳۰	۱۰
اختلالات دستگاه گوارشی، بیماری های اسهالی در کودکان، انواع اسهال، درمان اسهال	۹۶/۹/۷	۱۱
اورژانس های کودکان و حوادث شایع دوران کودکی (آپاندیسیت، انواژیناسیون، خونریزی گوارشی، غرق شدگی، مننژیت، سوختگی)	۹۶/۹/۱۴	۱۲
بیماری های شایع سیستم ادراری در کودکان، عفونت مجاری ادراری، ناهنجاری های مادرزادی سیستم ادراری، سنگ های ادراری	۹۶/۹/۲۱	۱۳
بیماری های شایع پوستی در کودکان	۹۶/۹/۲۸	۱۴
مشکلات رفتاری، اجتماعی روانی کودکان (نقش حضور والدین، اختلافات والدین، کودکان سرراهی، کودکان بزهکار، انواع خانواده، شب ادراری، لکنت زبان، دستکاری قسمت های مختلف بدن)	۹۶/۱۰/۵	۱۵
مشکلات رفتاری، اجتماعی روانی کودکان (اختلالات مربوط به خوابیدن، اختلالات تغذیه ای، فرار از مدرسه، حسادت، پرخاشگری)	۹۶/۱۰/۱۲	۱۶
کودک آزاری یا سوءرفتار با کودکان - مراقبت از کودکان و انجام کمک های اولیه در موارد ضروری	۹۶/۱۰/۱۹	۱۷